

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20. szám
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÖNYA LAJOS.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díjak: havonta 15 korona

Hazatérnek az osztrák polgári internáltak.

Bécs. Az osztrák kormányának sikerült a svéd kormány közbenjárásával az angol kormánnyal megegyezést létesítenie, amely szerint a Malta szigetén levő osztrák polgári internáltak visszatérhetnek hazájukba.

A tescheni népszavazás

Páris. A lapoknak jelentik Londonból: A legfőbb tanács elhatározta, hogy Teschenben legkésőbb három hónap múlva rendelik el a népszavazást.

Eger megfosztotta Károlyit a diszpolgárságtól

Eger városa 1918. nov. 30-án Károlyi Mihály elnököt diszpolgárává választotta. Most aztán szegyenkezhetik emiatt. Mivel az ország óriási többségének még akkor teljes bizalmát bíró népköztársasági elnök egyetlen hangját sem hallatta a romboló irányzat megállítására, Eger most megfosztotta őt a diszpolgárságtól.

Csehország Svájcban rendel mozdonyokat.

A csehszlovák köztársaság Svájcban rendelt vasuti mozdonyokat. A winterthari gépgyár az első mozdonyküldeményt már elszállította Prágába.

Csehország nem segíthet Bécsen.

Bécs. Massaryk, a cseh köztársaság elnöke a „Neue Freie Presse“-hez táviratot intézett, amelyben közli, hogy a cseh-szlovák köztársaság a legelőjárósabb módon igyekszik Bécs széninségén segíteni, azonban a csekély széntermelés és az elégtelen vasuti vagon miatt nem lehet anynyira segítségére, mint óhajtá.

Bécsben letartóztatott orosz bolsevista vezér.

A bécsi rendőrség letartóztatta Behrmann Jakab dr. moszkvai orvost és bolsevista vezért, aki annakidején vezetője volt Bécsben annak az orosz bizottságnak, — amely névleg a hadifoglyok segítségével foglalkozott, a valóságban pedig kommunista propagandát folytatta ott bőséges anyagi eszközökkel.

Ez a bizottság 1918. aug. hóban, tehát még a monarchista korszakban jött Bécsbe és állítólag azzal volt megbízva, hogy a hadifoglyok hazaszállítását rendezze. — Bécsben csakhamar rájöttek, hogy ez a bizottság, amely diplomáciai oltalom alatt volt, titokban nagyon sokat foglalkozott politikával.

Vezetője, Behrmann Jakab

annakidején egy forradalmi törvényszék elnöke volt Oroszországban és sok halálos ítéletet hozott állítólagos monarchisták és a Szovjetek ellenfelei ellen. — Behrmann más izgatókkal együtt Prágába és Budapestre tett propaganda-utjukon tartóztatták le. Behrmann akkor bizonyítottan szoros összeköttetésben volt Kuna, Diakov és Perminov bolsevista vezérekkel.

Bécsben álnéven lakott és hasonló gondolkozású emberekre jötték maguknál. — Utoljára a Hernalsban lakott egy kommunista leány anyjánál. Most hamis név használásáért vonják kérdőre, — azután pedig Karlsteinbe, az internáltak táborába viszik.

Koronatanács Rómában.

Rómában koronatanács volt, de mivel alkotmányellenesen hívták egybe, nem hozhatott kötelező határozatot, hanem csak tájékoztatást adott a kormánynak a minisztertanácsban megtárgyalandó ügyekre nézve.

Követelések a középponti hatalmaktól.

Berlinből jelentik: a Secolo szerint Olaszország a középponti hatalmaktól 115 milliárd lira hadikárpótlást követel. Montenegró követelése 13 milliárd, Szerbiáé pedig 105 milliárd.

Áremelés a svájci szállodákban.

A svájci szállodások egyesülete összehívta értekezletre a bázeli férflakat. A béremelésekre, a munkaidő megrövidítésére, a tőke megadóztatásának emelésére és a tejárák drágulására való tekintettel elhatározták, hogy a szállodal árakat 20 százalékkal emelik.

Tárgyalások Esland és a Lenin-kormány között.

Helsingfors. Revalból jelentik a „Helsingin Sanomat“-nak: Az esztek békeküldöttsége megérkezett Isborsk állomásra. A fronton teljes nyugalom van. A front kiküldötteit egy bolseviki küldöttség fogadta, amely fehér zászlókkal volt felszerelve és azért jött, hogy a delegátusokat Pskovba kísérje. A fogadtatás nagyon udvarias volt.

A német kereskedelem.

A Bismarck-kohó tárgyalásokat folytat, hogy Amerikában önálló árusító helyeket állíthasson fel. A tárgyalások már közel vannak befejezésükhöz és jó eredménnyel biztatnak.

Az osztrák-magyar bankbankjegyforgalma

Az osztrák-magyar bank legutóbb közzétett hivatalos jelentése szerint az osztrák-magyar bankbankjegyforgalma szeptember 15-én 44-46 milliárdot tett ki. A bankjegyállomány az elmúlt hónapban egy milliárddal növekedett.

Lemond a lengyel köztársaság elnöke.

Páris. A „Chicago Tribune“ a békekonferencia köréből arról értesül, hogy Paderewski legközelebb lemond és hogy utóda Bilinski lesz.

Csehország leszállította a két- és egykoronás papírpénz értékét.

Prágából jelentik: A kétkoronás bankjegyek értékét 1 kor. 80 fillérben, az 1 koronás bankjegyek értékét pedig 80 fill.-ben állapították meg.

Mi kell Vázsonyinak?

A demokrata-párt Budapest valamennyi kerületében megkezdte szervező munkáját. Ily szervezkedő gyűlés alkalmával legutóbb Vázsonyi Vilmos is megjelent és beszédében azt hangsúlyozta, hogy a bolsevizmus nem győzedelmeskedhetett volna, ha a magyar polgárság idejében szervezkedik. A polgárságok okulnia kell a múltak hibáin és szervezkednie kell. Neki — mondotta Vázsonyi — nem kell sem vörös terror, sem fehér terror, neki a magyar nemzeti trikolór kell.

Látogatás a kommunista foglyoknál.

Csak egyetlen újságírónak engedték meg, hogy a Margit körüli fogház foglyait meglátogassa. Ez így számol be utjáról:

A csendőrfőhadnagy egy földszintes irodahelyiségbe vezet bennünket, ahol Cserny József és sógora, Papp Sándor két csendőr felügyelete alatt naplójegyzeteket írnak. Ez az ő vallomásuk.

Belépésünkkor fölállt a két fogoly. Lábaton súlyosan csörren a lánc: vasbilinésben vannak.

Köszönéges hivatalszobában vagyunk. A rácsos utcai ablak előtt két egymásnak szemközt fordított íróasztal, ezekenél dolgozik a Lenin-fiúk két vezetőembere. Községinkint jegyzik fel azokat a rémtetteket, amelyekben résztvettek, vagy tudomásuk volt, ilyenformán: „miskolci eset”, „kassai eset” és így tovább. Nekik csak egyszerű esetek, mindennapi élelmények voltak az ilyen kirándulások, amelyek családok, sőt egész községek kétségbeesését, nyomorát, örökös gyászát vonták maguk után.

Az első kérdést Cserny Józsefhez román kísérem intézni, ki temesvári fiú és tökéletesen beszél magyarul:

— Mondja csak mit érez, mialatt memoárjait írja?

— Az én érzéseimet nem lehet szóval kifejezni, — feleli Cserny. — Tombol bennem a düh. Félrevezettek. Hiszen ha megérthetnék az én helyzetemet! Az én emberimnél szó sem lehetett fegyelméről; hiába voltam a parancsnokuk, azok mind tudatában voltak a saját fékezhetetlen erejüknek. — Én nem akadályozhattam meg a Dobsa-pálykosságot sem; ez ugyanis az egyetlen eset a Batthyány-palotából, amelyikről pozitív tudomásom volt. De azért, ahol csak lehetett, tettem jót. Én mentettem meg a kis József főherceg életét és gróf Apponyi Albertnek is én üzentem, hogy szökjék meg, mert keresik.

Megkérdézem Csernyt, mit tenne, ha szabad ember lenne?

— Könyvet írnék a bolsevizmus ellen és aztán kivándorolnék valami link név alatt Amerikába.

Ezek után felmentünk az épület első emeletére, ahol a cellák kezdődnek. Vannak óriási közös termek, melyekben 25-25 fogoly van őrizetben, köztük Lázár Bandi, a Hollánék gyilkosa és a Batthyány-palota kisebb hiénái.

A magáncellák nevezetesebb lakóit is végignéztük. Külön zárkában ül Kohn Kereses Árpád, Kakas Feri, Ferry altábornagy gyilkosa, Birnfeld Izidor, Schön Gábor, Korvin Ottó.

Megkérdéstem hány terrorista van a fogházban és milyen a vallási statisztika?

— Kétszáznyolcvanhat foglyunk van; közülük 15 százalék református, 5 százalék katolikus és nyolcvan százalék zsidó.

— Vannak itt nők is?

— Nyolc nő van most nálunk; hármat már elvittek innen. Cserny Marit és Szamuelyi álleleségét, Szilágyi Jolánt felsőbb utasításra a rendőrségre szállítottuk, dr Petzkainét pedig, aki orvosnő volt és a terroristák áldozatainál orvosférfjével együtt természetesen bekövetkezett halált konstatált, — tuberkulózis miatt a tizenhetes helyőrségi kórházba vitték.

Közegészségi képek.

— Betiltották a dinnyeárusítást. —

Szabadka közegészségügye különösen az utóbbi időben egyáltalán nem volt kifogástalannak mondható. Fellépett a tifusz, de szerencsére csak elenyésző mértékben. Fellépett a gyümölcsidény ismert betegsége, a vérhas és a gyomorspanyol is, még pedig számos esetben. A két utóbbi baj főleg a gyümölcsök mértéktelen élvezete folytán terjedt el és öltött nagy mérvet.

Dr. Bartha Antal tiszti főorvos a tegnapi tanácsülésen, a fenti járványok terjedésének megállítására céljából azt javasolta, hogy tiltsák el a nagymértékben üzött dinnyeárusítást, mert tudvalevő, hogy a legtöbb esetben a dinnye élvezetével romlik el a gyomor és lesz hajlandóvá a betegségek iránt. A tanács elfogadta a tiszti főorvos javaslatát és a dinnyeárusítást betiltotta. Ha a járvány még ennek ellenére em mutat csökkenést, a gyümölcsárusítást teljesen betiltja a tanács.

Dr. Barta tiszti főorvos jelentésében kiemelte a gyümölcsárusítás

káros hatásain kívül a közismert szabadkai szemetet is. Különösen a Zentai uti híres szemétkupacokat, amelyek megannyi termőhelyei a járványt okozó bacillusoknak. Igazi szőgyene Szabadkának, hogy a lakosok egy része gondatlanul az u. cára hányja minden szemetjét, ahelyett, hogy a rendes kiürítő helyekre szállítaná. A főorvos hajlandónak mutatkozott arra, hogy egy rendőr kíséretében bejárja mindazaz utcákat, amelyekben a közegészséget és köztisztaságot fenyegető szemétrakások vannak és a gondatlan lakókat megbünteti a rendőrséggel.

Ere igazán nagy szükség van, mert már olyan esetek is megtörténtek, hogy a szemetet az ártézi kutakba hányták, sőt ártézi kutakban ruhát mosak és néha még a kut levezető vizéből is merítettek vizet használatra.

Epp a legfőbb ideje annak, hogy segítsenek már azon a kétségbeesett helyzetben, ami Szabadka köztisztaságát annyira jellemzi.

A liberálizmus, mint zsidólétra.

....

Liberálizmus volt uralkodó jelzőszava, vezető csillaga a romlásba döntött Magyarország politikai közéletének az elmúlt félszáz év alatt. Liberálizmust kiáltott a saját, liberálizmust hirdettek a politikai pártok, liberálizmust követeltek a közgazdasági kapacitások és intézmények, liberálizmust lehettek a törvénykönyvek, liberálizmust reklamáltak a társadalmi mozgalmak, liberálizmus volt a változhatatlan örök, elvülhetetlen kormányprogram, a liberálizmus emelt és sujtott, a liberálizmuson kívül nem volt számódra hely a Kárpátoktól az Adriáig.

A liberálizmus eredményeképpen azután negyven év alatt a magyar földvagyon huszonöt százaléka a zsidóság kezére került. A közép- és nagybirtokból a zsidóság tulajdonában volt már 1910-ben 2 millió 116 ezer hold föld, birtokból pedig 2 millió 715 ezer katasztrális hold; összesen tehát a zsidóság kezére jutott Magyarországból 4 millió 831 ezer katasztrális hold föld, ide nem számítva a száz holdnál kisebb birtokokat, amelyekből olyan szentiszta magyar vármegyékben is, mind Szabolcs és Hajdúmegye, hatvankét százalék volt már 1910-ben is zsidó kezén. A liberálizmus eredményeképpen a zsidó kapitalizmus és a zsidó plutokrácia kezére került a magyar pénztökének kétharmada.

A magyar pénzvagyon így jutott egy idegen politikai, gazdasági és kulturális uralom, egy idegen, hódító faj hatalmi törekvéseinek szolgálatába — a liberálizmus jóvoltából.

A liberálizmus tette, hogy a budapesti tudományegyetem jogi karán 1912-13. évben katolikus hallgató volt 3345, görögkeleti 182, református 705, lutheránus 480, unitárius 50, izraelita pedig 1911. Az orvosi pályára készülők között a katolikus száma 1115, a görögkeletieké 251, a reformá-

tusoké 382, az unitáriusoké 16, az izraelitáké pedig 2231. Érdekes „liberális” adat az is, hogy míg Magyarország legnagyobb falvezetéséből 1248 orvos és 1453 ügyvéd van (a háboru előtti területen) addig a zsidók közül 2221 orvos és 1538 ügyvéd.

A liberálizmus tette, hogy Magyarországon 1910-ben csak végrehajtás folytán 15615 magyar birtok eszerült gazdát, míg Németországban, — ahol ez a birtokosságra az uralkodó fajhoz tartozók közt folyt le — ugyanezen idő alatt csak 2134 esetben húzták ki a régi gazda alól a földet.

A liberálizmus eredményeképpen a magyar értelmiségű foglalkozások terén immár hatvan százalék a zsidók arányszáma.

A liberálizmus tette, hogy Galiciából akadálytalanul özönlöttek be Magyarországra a zsidóság nemzeti öntudattól áthatott nagy tömegei, miközben a parasztság egyre nagyobb arányokban volt kénytelen a tengeren túlra vándorolni, hogy éhen ne haljon a kapzsi zsidó töke karmai között.

A liberálizmus tette, hogy 1890-ben 725,222 zsidóból 5120 volt katona; 1900-ban pedig 846,257 zsidóból csak 5124 1910-ben 928,621 zsidóból már csak 3887 volt katona és ez a rohamosan csökkenő szám a háboru alatt érte el tetőfokát.

A liberálizmus tette lehetővé, hogy a Károlyi féle forradalomban a zsidó értelmiség, a kommunista rémuralom alatt pedig a zsidó oszceselék ragadja magához a korlátlan politikai, gazdasági és kulturális uralmot Magyarország felett s üldözött vaddá tette a keresztény magyarságot saját házában.

Igy dolgozott a zsidó liberálizmus Magyarországon. Igen üdvös lenne, ha a most alakult új államok okulásának Magyarországot szerencsétlenségén: a zsidóinvázióm.

A kereszténység uralmát kell megvalósítani minden vonalban és a zsidóknak az értelmi pályán is csak a percentuális részt kell kényszeresen átengedni!

Mese a vizről.

(Saját tud.) október 3.

Volt egyszer, illetőleg van egy középszerű cvikkeres emberke. Ennek a középszerű emberkének van egy boltja és a bolt a Kossuth-utcában van, a boltban pedig parfümök, frottirkeztük és más hasonló dolgok vannak. Ez a középszerű emberke híres utazó.

Több konjunk-turáról oly szerencsével érkezett haza, hogy egy szép napon házat is vett és a ház tényleg meg is van a Köles-utcában. Eddig minden rendben lett volna, ha a középszerű emberke a házzal együtt lakókat is nem vett volna, de mivel vett itt kezdődik az ő több mint középszerű tragédiája. A középszerű emberke ugyanis nem szereti a lakóit.

A középszerű emberke házában lakói viszont őt nem szeretik, s így kölcsönös lévén az antipátia, minden alkalmat megragadnak, hogy egymás orra alá erősebb dolgokat törjenek. A középszerű emberke nem hiába üzletemberke jobban bírta találékonysággal és egy merész lendülettel elzárta a ház kútját a lakók elől azzal az indokolással, hogy rossz. Ez két hónappal azelőtt történt és a kut még mindig rossz, a lakók pedig hasrafekszenek ha vizet huznak, mivel a pumpa a legkacstariogóssabb kőayörgésekre sem működik. Egy hasonló lakó, pláne ha vizet huz és pláne ha már női ke korban van, uram bocsá! igen komikus látvány és ez nagyon teteszt a ház gazdájának oly annyira, hogy amint tehet, a parfümös üvegek és frottir keztük közt rohant haza gyönyörködni a kedves látványban. Történt pedig egyszer az, hogy egyik nőlakó, nehezebbre esvén a vízhozás, csakugy hason fekve valami megjegyzést kockáztatott meg a ház középszerű de smucig gazdájának ellen. Nosza lett erre felfordulás. A nagy konjunk-turautazó bottal rohant a sértegető vízhozóra, hogy megfenyítse Igen ám, de a pohár már betelt a sok hasonmert víztől és a középszerű emberke komoly ellenállásra talált, azaz fejbe verték a vízvezetővel és kötéllel. Az ütököt zajára a többi nőlakók is kitértek és ki pálcával, ki kőrommel, de erősen megcsufolták a középszerű emberkét, aki látva, hogy számára nincs vigasztalás a döntő pillanatban a terjedelmes tartalékot, vagyis a feleségét is a harcba vetette, de ő már csak a szobából, ahová belögett buzdította, hogy „ne hagyj magad Elsa”. A csata azután lassanként elült. A csatátér elesendesült, a háborúság okairól szóló iratokat pedig ártettek a rendőrségre, ahol a békétárgyalásokat rövidesen megkezdik.

— Grebenac Svetolik, a szerb kir. haditörvényszék jegyzője, a kiváló belgrádi ügyvéd — véglegesen szabadságot tartott és Belgrádban nyit ügyvédi irodát. Készséggel jár el bármely ügyben az összes minisztériumoknál, katonai és polgári hatóságoknál.

AZ UCCA.

Találkozás az utcaseprővel.

Kodorgó J. Jenő szórakozottan rőtta az utcát. Fejében egy petróleum üzlet lebonyolítását végezte, melyre a váratlanul nagy behozatalnál fogva csaknem ráfizetett.

— A ménkü a sok fuvarosát! — dörmögött lehangoltan. — Hogy ezek most egyszerre mind petróleumkirályok szeretnének lenni! Sajnos, az üzleti élelmesség nagyon is járványszerűen elharapozik már.

Költői merengésében észre sem vette, hogy a hepe hupás térlajárdán csak bukácsolva haladhatott előre, — annai kevésbé figyelt arra a vészterhes felhőre, mely az utcaseprő képében a legközelebbi sarkon várakozott szegény fejére.

Az utcaseprő rendületlen nyugalommal állt a posztján és várni látszott valamire. Szemmeláthatóan bántotta, hogy a körvénken serki sem mutatkozik, s kinek arra járása a sóprést valódi művelőzettel avathatta volna. Meri bizony, mi tagadás benne, a seprés is csak olyan, mint a többi művészet: feltétlenül publikumot kíván.

Az utcaseprő tehát csöndesen pipázgatott és éberén figyelte a járat.

Mikor azonban Kodorgó felbukkant a látóhatáron: hirtelen buzgalommal nekifeszítette seprőjét az előzőleg összegyűjtött szemétrakásnak és egy, látszólag gondtalan, de mindamellett jól kiszámított mozdulattal az egész „gyűjteményt” erőteljesen barátunk felé lendítette.

— Pfi! — köpött ki Kodorgó dühösen, miáltal szűnyos porfelhő támadt rokonszenves slakja körül.

Az utcaseprő jóakarattal leintette:

— Ugyan... egy kis portól esse feljen az ur! Milyen porból lettünk, porrá leszünk — így mondja a szentírás is.

Kodorgót a legkevésbé sem nyugtatta meg ez a szelid, de közismert idézet. Még mindig krakogott és egyre azon erőlködött, — hogy szóhoz jusson:

— De miért... de miért? — köhögött fel belőle befejezetlenül a kérdés.

— Engem fizetnek ezért! — felelte önérzetes nyugalommal az öreg.

— De ember! — miért nappal seprő? — harsogta végre Kodorgó a visezetért eredeti hangján. — Más városokat éjjel tisztogatnak.

Az öreg megrökönyödve pislogtatott:

— Elég számárság! — motyogta indignálódva. — Nappal csak jobban lát az ember...

S ebben a meggyőző erejű kijelentésben annyit volt a filozófiai mélység, hogy Kodorgó nem vitatkozhatott tovább. Szóltalanul elődalgott onnan.

De mert hazáig mindenütt azt tapasztalta, hogy csak az utcák változnak, az utcaseprők megrögzött szokásai azonban sehol: erősen elhatározta, hogy ezután csak az éjszakai sötétség biztos védelme alatt merészkedik ki az utcára...

x Dr. Vései Jenő orvosi rendelője neml betegk részére. Lakása: VI. kör, Mária Terésia-tér 12., Vojnich Piroka-féle ház. Rendel: d. s. 7-9-ig; d. u. 2-től fél 4-ig és 5-7-ig.

HIREK.

A közönséghez.

A szabaddai lapokra súlyos költségek hárul. Azt a kellemetlen hírt vagyunk kénytelenek közölni a közönséggel, hogy lapjaink árát a nyomásztó viszonyok hatása folytán október hó 4-étől kezdődően fel kell emelnünk példányonként 60 fillérré. Nem szívessen röjünk ezt a terhet az olvasókra, akiknek napi szellemi táplálékát szolgáltatjuk, és jól tudjuk, hogy vannak köztük olyanok, akik ezt — a mai pénzhiány mellett is jelentéktelen emelést — nem könnyen bírják el.

Joggal hivatkozunk arra, hogy csak az utolsó pillanatban és csak a legnagyobb kényszer hatása alatt határoztuk el magunkat az áremelésre. Kénytelenek vagyunk ezt tenni, ha elakarjuk kerülni a válságot és fenntartani üzemünket. A lappapir hor-

ribilis áremelkedése, az újságíró- és nyomdászszemélyzet jogos igényeinek honorálása és egyéb, az üzem fenntartásához szükséges kiadások felszaporodása a lapok megjelenésének elengedhetetlen feltételévé tették a lap árának emelését.

Ha még azt is elmondjuk, hogy Ujvidéken, Belgrádban Eszéken, Aradon, Nagyváradon s minden közeli és távoli városban már hónapok óta hatvan, hetven, sőt nyolcvan filléért árulják a lapokat, akkor elhatározásunk igazolására mást nem is kell felhozunk és kérjük a közönséget, hogy a mai nehéz viszonyok közepette ne vonja meg tőlünk támogatását.

A Délvidék, Magyar Ujság, Neve és Szabaddai Ujság kiadóhivatalai.

— Lukásich altábornagy

Budapestben. Lukásich Géza báró altábornagy Budapestre érkezett. Az altábornagy, mint ismeretes — az októberi forradalomkor elmenetült Budapestről. Az altábornagyot az októberi forradalom első éjszakáján bekísérték a Nemzeti Tanácsnak az Astoria szállóban lévő helyiségébe és itt tartották fogva az egyik szállodai szobában. Hajnalban — azonban — a szobában hült helyét találták neki. A fogasán lógott kardja, vörös stráfos nadrágja és zubbonya. Az altábornagy az éjszakai levőldözéses zűrzavart használta fel a szökésre. Pincéruhában osont ki az Astoria kapuján. Többen állítólag látták is, amint hajadonfővel, frakkban, kezében lobogó szalvétával, kiszaladt az Astoria halljából. A szomszédos Magyar utcába futott és onnan hazáa a József körúton levő lakására, ahol napokig rejtőzködött. Ez év elején a rendőrség a Károlyi kormány elfogató parancsot adott ki Lukásich ellen. Lukásich a csehek által megszállott területre menekült Károlyiék elfogató parancsa elől, egyideig a Tatrában volt, ott bevárta családját, majd Bécsbe ment családjával együtt s ott tartózkodott mind mai napig.

— A magyar földgáz —

kényszerkezelés alatt. A nagyszebeni román kormány elrendelte, hogy a Magyar Földgáz R. T. telepeit kényszerkezelésbe vegyék. A földgázértékesítő társaság megalakítója a Deutsch német cég.

— Mennyi kékpénz van

forgalomban? Az Osztrák-magyar bank szeptember első hetéből kelt kimutatása szerint a bankjegy-forgalom közel negyvenhárom és fél milliárd koronára emelkedett, az 1919. március 7-iki 37.1 milliárd koronáról, egyetlen héten tovább 3 és egynegyed millió koronával a szaporodás, míg a girészám-lák követelése 390 és fél millió egy heti szaporulattal 6 és egy-negyed koronára növekedett, március hetedikén azonban a girőkövetelések összege 8 milliárdra rugott. Az osztrák kincstár tartozása a jegybankkal szemben 22, a magyar kincstár 11 milliárd korona.

— Német nemzeti párt

Cseh Szlovákországban. A cseh-szlovák sajtóiroda jelenti Morva Ostrauból: Az Ostrauer Zeitung közli, hogy a csehországi német-nemzeti párt északi Morvaország és Sillézia német szocialista néppártja, valami Közép- és Délmorvaország német nemzeti pártjai megalakították a cseh-szlovák köztársaság területén a német nemzeti pártot. Első országos kongresszusukat október 1-én, 2-án tartják Böhmisch-Leipa városában.

— Meghívó A szabaddai Fodrász és Borbély Szakosztály Vezetősége 1919. október 5-én délután 3 órakor évi rendes közgyűlést tart a Szabaddai Általános Ipartestület helyiségében. Saját érdekükben sziveskedjenek még a nemtagok is megjelenni.

A Szakosztály Vezetősége.

— Szüreti mulatság.

A szabaddai Katolikus Legényegyesület saját helyiségében 1919. október hó 5-én zártkörű szüreti bált rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépődíj 8 korona.

— Pénz a csizmában.

Szabó János Dér utca 698 szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen hogy tegnapi éjjel 1200 korona készpénzt, amelyet csizmájában rejtgetett, ellopták. A lopást az alatt követették el, míg ő aludt. Gyannuja házi körülményekkel ismerős egyénre irányul.

— A III. kör aranyifju

ság pompásan sikerült szüreti mulatságot rendezett szeptember 28-án a III. kerületi Football Club javára. A cirka 3000 koronát kitevő tiszta jövedelemből a máris számoztató fiatal sportegyesület football felszerelését fogják beszerezni. A nemes céra felülfizettek: Ráics Balázs 15, dr. Szántó Gábor 100, Hartmann József 60, dr. Murányi Károly 50, Bácska Sz. A. C. 50, Plukovics József 50, Dohány Zoltán 50, Bróder Miklós 50, dr. Hermanu Károly 40, dr. Faragó Géza 20, Szabó Lajos 150, Tóth István 50, Návai István 50, Kopunovics Alajos 50, Faragó Mihály 50, Evetovics Miklós 42, W. N. 34, Varga Kálmán 30, Szkala Pál 30,

Szöllösi Béla 30, Czrenkovic Sándor 25, Návai András 20, Seres Pál 20, Szalai Gyula 20, Merkovics Vince 20, Fekete Dénes 20, Róna Árpád 20, Vukovics Albert 20, Bertek László 20, Mezei András 20, Baocsics P. Simon 20, Gállich Pál 10, Fazekas Bálint 10, Horvátzki Máté 10, Lukatics Ernő 10, Gerber Jakab 10, Baoclia Balázs 10, Aradszki Rádó 10, Gerjanecz Vince 10, Szulics Balázs 10, Takács Gyula 8, Macinger János 8, Vojnics István 6, Czizer Gyula 2 koronát, összesen 1340 koronát, melyért a rendezőség ezúttal is hálás köszönetét nyilvánítja. A levelező-lap verseny győztesei Ötvös Teruska és Marjánovics Ilonka lettek, mindkettő értékes emlék tárgyban részesült.

x Dr. Bihari Lujza fogorvos

rendel Főtéren, Vukovics Gerő háza fölött (Popovics-féle hában) d. e. 9-12-ig, délután 3-5-ig.

x Fogorvosi műtermem a

főtéri Vermes háza helyzetem át, a Löwy Testvérek áruháza fölötti emeletre. Szegényeknek ingyenes rendelés 8-tól 9-ig. Dr. Blum László.

x Dr. Scherzer Ivo köz-kór-

házi főorvos, a gráci szemklinikai volt asszisztense, rendel a szembe-tegek részére d. u. 2-4-ig a városi bérpalotában (a színház mögött) I. em. 6. sz. Szemészeti műtéseket a köz-kórházban, vagy a beteg lakásán végez. Telefonszám 833.

A LIFKA MOZIBAN

csütörtöktől vasárnapig október hó 2-5-ig

A vörös boszorkány III.

FOLT, AMELY TISZTIT

Bánügyi szenzáció 4 felvonásban

Xavier de Montepin világ-

hírű regénye után. —

Főszereplők:

Helena Markovska

Albert Capozzi.

Jegy már kapható!

MOZI.

Korzó-Mozi

Xavier Montepin mesteri műve az élet mélységéből vett regénye: **A vörös boszorkány** Szabaddán legalább ötvenezer ember érdeklődését tartja lekötve már hetek óta. — Most pedig a Korzó-Mozi vásznán a III. rész, amely már előkészítője, a cselekmény forralója, annak a váratlan, nagyszerű kibontakozásnak, a mozi művészet teljes erejével felépített végnek, mely a IV. részben tárul fel. A III. rész szépségeiben csütörtöktől—vasárnapig gyönyörködhet a közönség.

Ginabor a világ meghódítója Szabadda művészeti eseménye.

